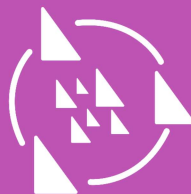

PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ABORDATGE DE VIOLÈNCIES A INFANTS I ADOLESCENTS, EN L'ÀMBIT ESPORTIU

GEN ROSES

A MAR I A TERRA
RESPECTE

Vela
Catalana
Federació

Índex

1. Presentació.....	3
2. Marc normatiu.....	4
3. Objectius i àmbit d'aplicació.....	6
4. Sensibilització, prevenció, reducció de riscos, creació d'entorns segurs.....	7
4.1. Accions preventives i reducció de riscos.....	8
4.2. Foment d'entorns segurs.....	13
5. Detecció i intervenció.....	14
5.1. Intervenció.....	15
5.1.1. Intervenció en casos d'alarma social.....	16
5.2. El perfil del delegat/da del protocol.....	17
6. Actuació.....	18
7. Circuit de notificació.....	19
8. Seguiment i avaluació del protocol.....	19
9. Annexes.....	21
9.1. Annex 1: Document d'acceptació del protocol.....	21
9.2. Annex 2: Model de comunicació (Informació mínima).....	22
9.3. Annex 3: Document de comunicat a la Fiscalia de Menors.....	23
9.4. Annex 4: Serveis públics de suport, atenció i assessorament.....	24
9.5. Annex 5: Glossari i conceptes claus.....	26

1. Presentació

El Grup d'Esports Nàutics de Roses es compromet a garantir un entorn segur i respectuós per a tots els esportistes, voluntaris, entrenadors, instructors, alumnes, independentment del seu càrrec a dins del Grup d'Esports Nàutics de Roses, amb especial atenció als menors d'edat. Les escoles i clubs de vela no només fomenten les habilitats físiques dels joves, sinó que també contribueixen al seu creixement personal i social. És fonamental establir mesures que protegeixin la seva integritat física, emocional i psicològica, evitant qualsevol tipus de violència, abús o discriminació per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o altres motius.

Aquest protocol té com a objectiu prevenir, detectar i actuar davant possibles casos de violència en menors dins l'àmbit de la vela, assegurant que es respectin els drets i la dignitat de tots els participants. A més, reconeix la funció educativa i de guarda que exerceixen les persones que treballen a les escoles i clubs de vela, assumint la responsabilitat de vetllar pel benestar dels infants i adolescents.

Les relacions de confiança que es creen entre el personal i els joves en el desenvolupament de les activitats poden facilitar la detecció de possibles situacions de violència. Per això, és essencial que el personal estigui preparat i format per actuar adequadament davant aquestes revelacions i sàpiga quins recursos utilitzar.

L'objectiu final és que aquest tipus de protocols esdevinguin innecessaris, indicant que l'esport de la vela ha aconseguit crear un entorn segur i respectuós. Així, tant esportistes com tècnics, entrenadors i aficionats podran gaudir de la vela sense altres preocupacions que ser feliços mentre naveguen.

Per a aquest fi, a l'Annex 1 trobareu el document d'acceptació del protocol que tots els membres de l'equip de Grup d'Esports Nàutics de Roses han d'omplir i lliurar al delegat/da del protocol (per a més detalls veure el punt 5.2 "El perfil delegat/da del protocol").

2. Marc normatiu

L'entorn esportiu, per la seva naturalesa de convivència estreta i intensa, pot generar situacions de vulnerabilitat. El Grup d'Esports Nàutics de Roses s'inspira en iniciatives com la Convenció sobre els **Drets dels Infants**¹, la **Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI)**², el **Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport**³ i el **Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu**⁴.

L'accés a l'esport és un dret reconegut a l'article 31 de la Convenció sobre els Drets dels Infants: «31.1. Es reconeix el dret de l'infant al descans i al lleure, al joc i a les activitats recreatives pròpies de la seva edat i a participar lliurement en la vida cultural i en les arts [...]».

A l'article 47 i 48 de la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny (LOPVI), de protecció integral a la infància i adolescència enfront la violència, exigeix a les entitats esportives l'aplicació dels protocols que elaborin les administracions públiques.

Als articles 15 i 16 de la LOPVI, també s'indica que el personal de les federacions i entitats esportives tenen l'obligació de comunicar qualsevol tipus de violència que pugui estar patint l'infant o adolescent, independentment d'on o qui l'exerceix.

El Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport 1/2000 estableix la necessària formació i sensibilització de qualsevol professional que en algun moment de la seva carrera es pugui haver d'enfrontar a un cas relacionat amb la discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, i també el deure d'intervenció.

En concret, en l'àmbit de la cultura, el lleure i l'esport, s'han introduït criteris d'acció positiva contra qualsevol tipus de discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere en les activitats esportives, en la producció cultural i en l'educació no formal.

El Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu publicat pel Consell Català de l'Esport proposa un seguit d'accions que tenen com a base posar infants i adolescents al centre de tota actuació, garantir els seus drets i intervenir amb la diligència deguda. El document proposa que les entitats esportives duguin a terme les següents actuacions:

¹ Convenció sobre els Drets de l'Infant, adoptada per l'Assemblea General amb la Resolució 44/25, de 20 de novembre de 1989. https://portaljuridic.gencat.cat/web/content/05_-_dret_de_la_unio_europea/enllacos/DDHH_PDF/Convencio_drets_infants.pdf

² Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI) <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

³ Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport <https://portaldogc.gencat.cat/utisEADOP/PDF/6730/1376345.pdf>

⁴ Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu [Protocol Marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu](#)

- Fixar el model relacional entre participants menors d'edat i personal tècnic esportiu i de suport.
- Propiciar conductes sanes i positives, que no comportin risc en les relacions entre el personal tècnic esportiu i de suport i els infants i adolescents que participen en aquestes activitats.
- Formar l'equip professional (personal esportiu i de suport), per tal que la prevenció de les violències s'incorpori com un component més a la seva intervenció en les activitats físicoesportives.
- Disposar d'unes guies de prevenció de situacions de risc i de violència en les activitats físicoesportives i el seu entorn.
- Definir les funcions del delegat o delegada de protecció.

A més de complir amb aquestes normatives, la Federació Catalana de Vela promou la formació del seu personal i la participació activa dels joves en la seva pròpia protecció. Aquest protocol busca, no només prevenir i actuar davant la violència, sinó també crear un entorn basat en el respecte i la seguretat per a tots els seus membres, especialment els més joves.

3. Objectius i àmbit d'aplicació

Aquest protocol s'adreça a tots els agents que formen part del sistema esportiu de Grup d'Esports Nàutics de Roses: pares i mares, professorat, personal tècnic, d'administració, de manteniment, esportistes, voluntaris, personal directiu, junta directiva, usuaris de les instal·lacions, altres persones amb responsabilitats en l'àmbit de la vela per a infants i adolescents, així com al personal no esportiu.

Els objectius que pretén aconseguir aquest Protocol són:

- **Prevenir** les situacions de violència cap als infants, adolescents i joves.
- **Protegir** tots els participants de les activitats dels equipaments esportius, tant d'infants, adolescents i joves com el personal (personal contractat, pràcticums i voluntaris).
- Ajudar a **detectar** les situacions de maltractament o violència sexual que poden patir els infants, adolescents i joves que realitzen les activitats a les instal·lacions esportives, clubs o escoles de vela.
- Facilitar el **procediment per comunicar i notificar** els supòsits d'indici o certesa de situacions de maltractaments o violència sexual.
- Garantir el **bon tracte** com a tret distintiu i metodologia de treball del personal de les instal·lacions esportives.

L'àmbit d'aplicació d'aquest document serà els següents:

- En situacions de violència que es produeixin mentre un esportista menor d'edat està entrenant o competint en nom de Grup d'Esports Nàutics de Roses
- En situacions de violència en el sí de l'activitat o a les instal·lacions del Grup d'Esports Nàutics de Roses
- En situacions de violència que es detecten en el sí de les activitats pròpies de Grup d'Esports Nàutics de Roses, encara que els fets s'hagin produït en un ambient no esportiu..

4. Sensibilització, prevenció, reducció de riscos, creació d'entorns segurs

Els clubs i escoles de vela poden actuar davant la violència des de dues perspectives: **reactiva**, és a dir, actuar després d'un fet, o **proactiva**, anticipant-se al problema i començant a treballar-lo des d'una vessant preventiva, fent visible la violència a què poden estar exposats infants i adolescents, per tal de prendre mesures que en dificultin l'aparició.

La sensibilització de la societat envers el rebuig de la violència s'ha de dur a terme a partir d'estratègies que ajudin a conscienciar sobre els drets d'infants i adolescents i, sobretot, sobre el dret a viure sense violència.

La Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista⁵, defineix la prevenció com el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable (art. 3.c).

Dins de l'àmbit de Grup d'Esports Nàutics de Roses, la **sensibilització del personal** es farà a través de:

- La **difusió Interna i externa dels protocols existents**, posant especial èmfasi a la difusió interna per tal de fer-la arribar a tothom que es relaciona de manera laboral i no laboral amb la Federació.
- **La creació de campanyes de difusió per a visibilitzar els telèfons de suport, les vies de comunicació, al protocol i al seu responsable.**
- **Formació del personal** relacionat amb la Grup d'Esports Nàutics de Roses, així com a clubs vinculats a la federació en relació al protocol, la detecció de violències en l'àmbit esportiu i les mesures preventives, entre d'altres.
- Vetllar per a que tots els membres que estan en contacte amb menors d'edat presentin el **Certificat de delictes de naturalesa sexual**.

⁵ Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=491383>

4.1. Accions preventives i reducció de riscos

ACTIVITAT	SITUACIÓ POTENCIAL DE RISC	ACCIONS PREVENTIVES
Selecció de personal	La contractació d'algun membre de l'equip sense la titulació o la documentació requerida per a treballar amb menors.	Demandar que tots els treballadors en plantilla tinguin el Certificat de delictes de naturalesa sexual .
Ús de dades personals	Usar inadecuadament les dades d'un infant o adolescent. Donar les dades o fer-les públiques.	Garantir la confidencialitat de les dades segons la llei de protecció de dades. No s'ha de donar ni sol·licitar números telefònics de mòbils o altres dades sense el coneixement de les seves famílies.
Fotografies, vídeos i Xarxes socials	Possibilitat d'amistat per xarxes socials entre un/a entrenador/a o altre personal de l'entitat esportiva i l'infant o adolescent, o entre els mateixos grups de menors d'edat.	Respectar els drets d'imatge. Comunicar que no es poden fer fotos dins del vestuari . Política clara sobre les fotos i els vídeos en les competicions esportives. Cal utilitzar les xarxes de les entitats . No s'han de seguir o afegir infants i adolescents de l'entitat. En el cas de fer fotografies de l'activitat, cal utilitzar preferiblement una càmera de l'entitat .
Trucades, WhatsApp o altres tipus de missatgeria	El contacte per trucades, WhatsApp o altres plataformes de missatgeria no s'ha de donar per parlar de temes no relacionats amb l'activitat.	El contacte telefònic ha d'estar pactat prèviament i s'ha d'utilitzar per a temes de l'activitat i del grup. Propiciar les comunicacions grupals per sobre de les bilaterals. En les aplicacions de missatgeria (WhatsApp, Telegram, Signal...), es recomana que hi hagi almenys dues persones adultes en els grups .

ACTIVITAT	SITUACIÓ POTENCIAL DE RISC	ACCIONS PREVENTIVES
Obsequis	Establir favoritismes amb determinats infants o adolescents sense motiu.	Els regals s'han de pactar prèviament (ex.: amic invisible, etc.) i cal afavorir els regals grupals per sobre dels individuals. Tractar tots els infants i adolescents per igual. Si alguna persona de l'entitat rep regals per part d'un sol infant o adolescent, s'han de quedar a l'espai on es fan les activitats.
Classes, sessions o treball individuals	Situació de relació individual i íntima en espais tancats. Hi pot haver risc si es genera una relació inadequada o si es fa servir per treure informació de l'infant.	Intentar que no es facin en espais totalment tancats i sense visió des de l'exterior.
En lavabos, dutxes, vestidors i sales de massatge	Possibilitat que persones no acreditades obtinguin imatges o accedeixin al vestuari. Possibilitat d'aprofitar la intimitat del lavabo per a apropiaments inadequats (tocaments, fotos, etc.).	Al vestidor, cal anar en grup (no pot anar un adult acompanyat d'un sol menor). Si és un cas d'urgència d'un sol infant, s'ha d'avisar una altra persona de l'entitat i respectar el temps lògic d'aquest espai. No s'ha de tancar mai amb baldó.
Ferides, convalescència i malalties	Vulnerabilitat en quedar-se sol amb un infant que ha de fer repòs o ha de ser atès per curar alguna ferida, vetlles per malalties, lesions, etc	Anar al metge acompanyat d'un responsable de l'entitat. Informar els pares/mares i demanar que confirmin si permeten que els entrenadors/ores portin l'infant al metge. Sempre que sigui possible, fer les cures amb altres infants o entrenadors/ores. En cas que s'hagi de fer repòs i que això impliqui la presència d'un entrenador/a, acordar prèviament quin criteri se seguirà per fer aquesta vetlla.

ACTIVITAT	SITUACIÓ POTENCIAL DE RISC	ACCIONS PREVENTIVES
Tractaments a la sala de fisioteràpia, massatges i visites mèdiques	Hi ha el risc que el/la fisioterapeuta, massatgista, metge/essa aprofiti aquest moment per fer fotografies, tocaments (no recomanats per al tractament i no explicats al pacient o als seus pares).	Menors d'edat sempre acompanyats per pare/mare/tutor. Explicar al pacient en tot moment en què consisteix cada tractament , i també determinar protocols de tractament segons la patologia. Si no és possible, es recomana que en el moment de la intervenció hi hagi dues persones . Les portes de la sala no s'han de tancar per dins . No s'ha de deixar mai cap infant o adolescent en mans de persones de qui no disposem d'autorització.
Sortides amb pernoctació (estades, competicions)	Moment d'intimitat i foscor que es pot donar en espais tancats, però que també es dona en espais compartits amb altres grups, etc. Hi ha risc quan es pot fer ús d'aquest moment per apartar l'infant del grup o tenir-hi contactes inadequats. Dormir una persona adulta amb els infants. Tocaments (moment de foscor i intimitat). Risc de fotos i vídeos.	Cada infant o adolescent ha de tenir el seu llit o el seu espai per dormir. Si es fan torns d'entrenadors/oros és important intentar fer torns compartits, almenys en parelles. Fer que els turns siguin rotatius i tenir un espai adequat per poder fer aquestes guàrdies. Evitar que l'infant o adolescent dormi sol/a amb un adult/a.

4.2. Foment d'entorns segurs

L'entorn segur és aquell entorn que respecta els drets de la infància i promou un ambient protector en l'aspecte físic, psicològic i social, inclòs l'entorn digital.

Què és bon tracte?

Entenem per bon tracte aquell que, respectant els drets fonamentals d'infants i adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, la dignitat de l'ésser humà, la convivència democràtica, la solució pacífica de conflictes, el dret a una protecció igual de la llei, la igualtat d'oportunitats i la prohibició de discriminació dels infants i adolescents (LOPVI, art. 1.3).

Les persones adultes vinculades a Grup d'Esports Nàutics de Roses poden oferir mesures de bon tracte per crear entorns segurs de les maneres següents:

- Establint relacions **empàtiques** de suport i respecte.
- Aportant **suport i control**, confiant en les possibilitats de cada individu i mostrant respecte per les diferències individuals.
- Fomentant **relacions de confiança en què la comunicació sigui oberta** i se'ns pugui venir a explicar qualsevol actitud, comportament o comentari dels companys o companyes, altres adults o adultes es que molestin o facin sentir incapaços.

Què no és bon tracte?

- Tractes denigrants o humiliants (insults, crits, burles, ridiculitzacions, mots negatius, entre altres).
- Demanar dades personals -que no siguin dades de contacte oficials- sense cap tipus de justificació educativa (comptes de xarxes socials, entre altres), preguntar per la seva vida sentimental, i altres coses.
- Oferir a la persona menor d'edat dades personals de la vida amorosa, sexual i, fins i tot, econòmica.
- Fer apologia actituds xenòfobes, homo-lesbo-transfòbiques o altres tipus de comportaments discriminatoris.
- Propiciar contactes físics que no tenen cap justificació tècnica, docent, ni social.

5. Detecció i intervenció

Totes les persones que col·laboren en l'àmbit de Grup d'Esports Nàutics de Roses tenen **l'obligació d'actuar** per garantir els drets d'infants i adolescents davant d'una situació que fa sospitar que pateixen algun tipus de violència, independentment de qui, quan o a on s'ha produït, tal i com s'esmenta als articles 15 i 16 de la LOPIVI.

Quan es detecta un supòsit de situació de violència cal intervenir per prevenir danys (la nostra actuació per cessar immediatament les violències és molt important) i per afavorir la recuperació i la reparació integral.

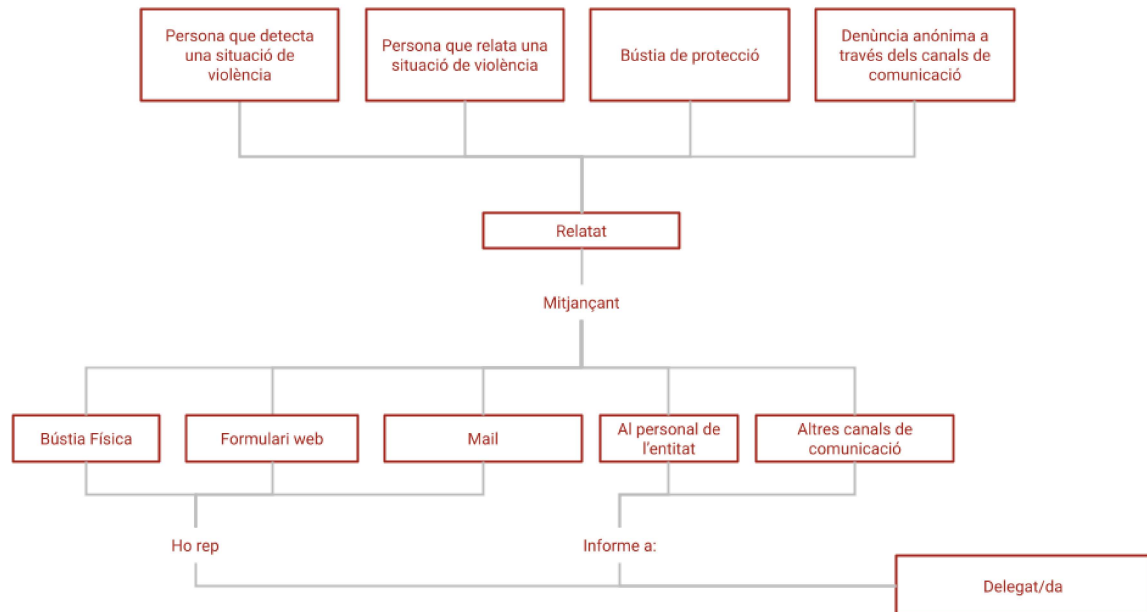
El Grup d'Esports Nàutics de Roses pot ser coneixedor d'una situació de violència per tres vies:

- L'infant o adolescent que ha patit o està patint la violència ho explica de manera directa parlant amb el delegat/da de protecció, o fent servir els procediments de comunicació que s'han creat a aquests efectes:
 - Mitjançant el correu electrònic: coordinacio@genroses.cat
 - Formulari web: <https://forms.gle/fbpQzFuPAmwqgYT8>
 - Bústia física a les instal·lacions
- Una tercera persona té coneixement del cas o detecta indicadors que poden fer sospitar que l'infant o adolescent està patint violència.
- Arriba una informació anònima a través dels mitjans de comunicació que s'hagin creat a aquests efectes, o a través de les xarxes socials, entre altres.

Cada entitat esportiva ha d'establir i donar a conèixer, com a mínim, una eina accessible tant per a les famílies dels infants i adolescents com per als esportistes, per comunicar situacions de violència.

- Bústia física facilitada per la Federació Catalana de Vela per recollir les comunicacions de sospita de violència.
- Canal virtual de comunicació: espai a la web de Grup d'Esports Nàutics de Ro que ha de contenir un formulari de denúncia de situació de violència, on es pot explicar la situació.

Ambdues vies seran gestionades pel delegat o delegada de protecció de manera confidencial, anònima.

5.1. Intervenció

La comunicació al delegat/da de Grup d'Esports Nàutics de Roses del supòsit de violència contra menors cal fer-la el més aviat possible, i es pot fer mitjançant escrit, correu electrònic, conversa o telèfon.

Passos a seguir:

1. La víctima o la persona coneixedora dels fets s'ha de posar en contacte escrit, telefònic, en persona o mitjançant la bústia física amb el delegat/da del protocol. Si la denuncia no la fa la víctima, cal que l'acompanyant/denunciant faci la contenció i acompanyament emocional a l'esportista. **A l'Annex 2 trobareu la informació mínima que cal presentar al delegat/da del protocol.**
2. La persona delegada del protocol ha d'informar la direcció de l'entitat i l'ha d'acompanyar en tot el procés.
3. La direcció, més concretament, el responsable legal del consell esportiu, davant d'un indici o evidència, ha de trucar al telèfon d'Infància Respon (116 111), on la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA) l'assessorarà respecte el procediment que cal seguir.
4. Demanar suport de la Federació Catalana de Vela si s'escau o es creu necessari.

DOCUMENTACIÓ D'INTERÈS

A l'Annex 2 hi trobareu el model de comunicació amb la informació mínima a presentar al delegat/da del protocol.

A l'Annex 3, s'adjunta el document de comunicat a la Fiscalia de Menors.

A l'Annex 4 s'hi troben el llistat de contactes de serveis públics de suport, atenció i assessorament. A l'Annex 5 hi trobareu un glossari amb conceptes claus.

El delegat o delegada de protecció serà responsable de parlar amb la família de l'infant o adolescent que ha patit la violència i, si és el cas, de qui l'hagi exercit. Es valorarà la importància de la presència en aquesta reunió de la persona referent del o la menor d'edat.

Davant d'una revelació de violència, recordem com hem de respondre davant de la víctima:

Respostes adequades

- Creure la persona que ho explica
- Mantenir la calma
- Dir-li que n'és responsable la persona adulta o la de més edat.
- Fer-li saber que tirarà endavant.
- Assegurar-se que no hagi patit ferides.
- Protegir la víctima
- Fer-li sentir orgull per haver-ho explicat
- Acceptar els sentiments
- Expressar afecte.

Respostes inadequades

- Negar que l'abús hagi passat
- Culpar la persona de l'abús sexual o de l'assetjament.
- Reaccionar amb alarma
- Posar l'accent en el nou estatus de persona abusada o assetjada,
- Sobreprotegir.

5.1.1. Intervenció en casos d'alarma social

S'entén per alarma social quan genera una intranquil·litat en els infants, adolescents, famílies o en l'opinió pública.

1. La direcció, juntament amb el delegat/da del protocol del Grup d'Esports Nàutics de Roses, convocarà una reunió amb tot el personal, en què s'informarà de la situació en la qual es troba i que s'iniciïn les accions pertinents. Es demanarà que no busquin més informació i que no facin comentaris sobre aquest tema.
2. La direcció, juntament amb el delegat/da del protocol decidiran com s'informa les famílies.

3. Es farà una reunió informativa amb les famílies en què s'explicaran les accions executades i s'escoltaran les demandes de les famílies. Es proposarà una segona reunió de contenció i informació sobre el tema.
4. De manera opcional, es podrà oferir una reunió de contenció amb les famílies, realitzada per una persona externa a l'ENTITAT.
5. Segons siguin els fets, ocasionats per personal de l'entitat o bé per un altre infant, la direcció informarà els infants o adolescents sobre com estan les coses, sense donar detalls ni de les accions ni dels fets ocorreguts.
6. Davant d'un possible cas que pugui generar alarma social, se n'informarà el Departament de Comunicació del Grup d'Esports Nàutics de Roses, el qual decidirà quina és la millor manera de relacionar-se: comunicat, intervenció...
7. Davant de demandes de mitjans, es derivaran al Departament de Direcció.

5.2. El perfil del delegat/da del protocol

El delegat ha de ser una **persona amb capacitat d'escolta i capacitat per prendre decisions**. L'escollirà l'organització, segons les seves capacitats i formació i haurà d'atendre les formacions que proporcioni tant el Departament d'Esports de la Generalitat de Catalunya, formacions en obert o les que ofereixi el seu propi ajuntament. Ha de dedicar una part de la seva jornada laboral a aquesta funció.

El **càrrec és anual i a l'inici de l'any s'assignarà una persona com a delegat de protecció**. La persona designada com a delegat de protecció fins aquell moment pot renovar el seu càrrec. Si el club és gran, es recomana que tingui un referent de protecció vinculat a cada secció esportiva.

Les funcions del delegat de protecció de menors en situacions de violència seran:

- Rebre les comunicacions del personal sobre casos de violència.
- Comunicar-se amb el responsable de l'abordatge.
- Ser l'interlocutor amb l'administració i el sistema de protecció per demanar informació i assessorament.
- Assessorar i donar suport pel que fa a circuits, àmbit judicial, coordinacions amb serveis externs, etc.
- Tenir la informació necessària dels Serveis Socials del districte o municipi on està situada la instal·lació.

- Ajudar en la presa de decisions en casos d'indis de situacions de violència que puguin patir els infants i adolescents que participen en les activitats de la instal·lació esportiva municipal.
- Acompanyar en el procés d'informació i de notificació que haurà de fer la direcció del centre de les situacions de violència.
- Consensuar la informació que es trasllada a les famílies en les situacions de crisi.
- Gestionar el flux d'informació amb l'exterior (mitjans de comunicació, etc.)
- Fer un seguiment dels casos notificats.
- Assegurar-se que les noves incorporacions laborals reben el protocol i en signen l'acceptació
- El director o la directora de cada centre, com a responsable final, i el delegat de prevenció de violències seran els encarregats de liderar i supervisar les accions a realitzar.

6. Actuació

Els supòsits de violència infantil que es poden donar a les entitats poden ser de 6 tipus:

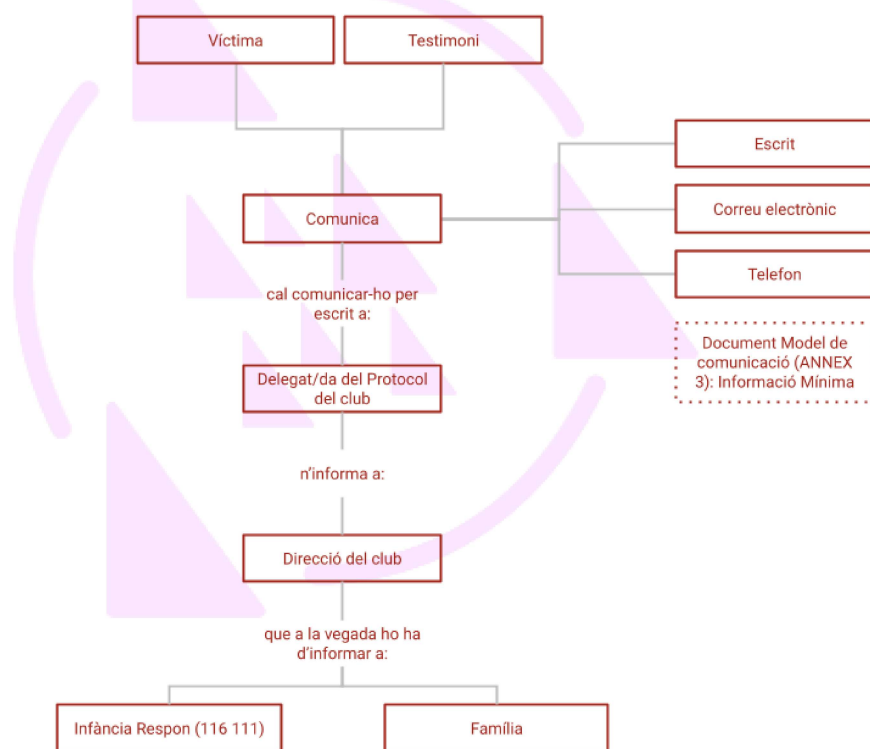
- Indici que un infant o un adolescent està patint aquesta situació en el seu **entorn familiar o de confiança**. Relat de **situacions viscudes fora de la instal·lació esportiva**.
- Indici que un infant o un adolescent està patint una situació de violència per part d'un **altre infant o adolescent participant en les activitats realitzades a la instal·lació**.
- Indici que un infant o un adolescent ha patit una situació de maltractament o violència sexual **per part d'alguna persona abonada a la instal·lació**.
- Indici que un infant o un adolescent ha patit una situació de maltractament o violència sexual per part **d'algun membre de l'equip professional de la instal·lació esportiva municipal**.
- Indici que un infant o un adolescent ha patit una situació de maltractament o violència sexual en accions que han tingut lloc en el moment del **lloguer o de la cessió d'espais**.
- Indici que un infant o adolescent ha patit una situació de maltractament o violència sexual per alguna **persona externa a la instal·lació**.

En la interrelació entre els membres del grup d'iguals, també poden donar-se situacions de tracte o de conductes inadequades que demanin intervenció.

En qualsevol cas, quan es doni una situació d'observació d'indicis caldria actuar amb prudència i aplicant tres criteris fonamentals:

- La **DISCRECIÓ**: només un grup reduït de persones ha d'estar al corrent de l'acció observada i s'ha d'encarregar de gestionar les accions necessàries per garantir la protecció dels infants i adolescents.
- La **TRANSPARÈNCIA**: s'ha de comunicar de tot el que ha passat o tota la informació de què es disposi a les famílies i a les persones afectades. Cal acompanyar aquestes persones en la mesura del possible.
- La **MÍNIMA INTERVENCIÓ** necessària: significa que els infants o adolescents que relatin una situació de maltractament o violència sexual no han de ser entrevistats per més d'una persona de l'entitat esportiva.

7. Circuit de notificació

8. Seguiment i avaluació del protocol

El protocol serà revisat anualment per la comissió d'avaluació, constituïda per:

- Anna Masmartí
- Lourdes Melgar
- Albert Masmartí

La comissió d'avaluació té les següents funcions:

- Revisar el protocol
- Revisar la memòria anual
- Revisar els casos notificats i/o detectats
- Avaluar el funcionament del circuit intern de comunicació
- Vetllar perquè tot el personal de Grup d'Esports Nàutics de Roses tingui formació/informació sobre aquest tema.

Última revisió del protocol:	Revisat per:
Març de 2025	• Elena Romero • Anna Rovira Puig

9. Annexes

9.1. Annex 1: Document d'acceptació del protocol

_____, _____ de _____ de _____

En compliment del que s'estableix al protocol,

jo _____

amb DNI/NIE _____

en funció de les meves responsabilitats com a:

- ☐ Entrenador/a
- ☐ Tècnic/a
- ☐ Coordinador/a
- ☐ Membre de la Junta Directiva
- ☐ Gerent
- ☐ Director/a esportiu / Direcció
- ☐ Personal administratiu o de serveis (oficines, manteniment, etc.)

Signo aquest document com a comprovant d'haver llegit i de complir el que s'hi estableix.

Signants,

Persona interessada

Responsable de l'entitat

Signatura Nom i cognoms	Signatura Nom i cognoms
DNI/NIE	DNI/NIE

9.2. Annex 2: Model de comunicació (Informació mínima)

*dades obligatòries

1. Persona que informa del fets*

☐ Víctima:

☐ Altres (Especificar):

2. Dades de la persona que ha sofert l'acte de violència

Nom*:

Cognoms*:

Edat:

Teléfono:

3. Dades de la persona agressora

Nom i cognoms:

Edat aproximada:

Tipus de relació amb la víctima*:

Contacte:

4. Descripció dels fets

Data i lloc*:

Explicació dels fets*:

5. Possibles testimonis o evidències

Data i localitat

Signatura de la persona denunciante

9.3. Annex 3: Document de comunicat a la Fiscalia de Menors

Adreces d'interès:

Barcelona fiscalia.menors.proteccio.bcn@xij.gencat.cat

Tarragona fiscalia.menors.tarragona@xij.gencat.cat

Girona fiscalia.guardia.menors.girona@xij.gencat.cat

Dades del o la menor d'edat

Nom i cognoms:

Data de naixement:

Adreça:

Amb qui viu:

Nom i cognoms del pare, mare o tutors legals:

Situació detectada (*Descripció dels fets que han motivat la comunicació per part del centre. Cal incloure la temporalitat i la data de detecció*)

Accions dutes a terme pel club des del coneixement del cas (*Amb qui i com ens hem comunicat*)

Coneixement del o la menor i la família. Antecedents (*Si ja hem treballat amb la família prèviament, la comissió de la Federació, informació dels Serveis Socials, etc.*)

Data i localitat

Signatura del representat legal del club

Segell del club

9.4. Annex 4: Serveis públics de suport, atenció i assessorament

Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya (Secretaria General d'Interior. Policia de la Generalitat).

Servei universal, gratuït i permanent d'atenció a la ciutadania mitjançant trucades d'urgència que dona resposta immediata. La trucada d'emergència posa en marxa un procés per atendre-la amb la màxima eficàcia i velocitat possibles.

<http://112.gencat.cat/ca/inici/>

Línia telefònica 116 111 Infància Respon (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, DGAIA).

Telèfon confidencial i permanent que té l'objectiu de prevenir i detectar els maltractaments d'infants i adolescents posant especial atenció en els casos d'assetjament a les escoles, ciberassetjament, violència masclista en adolescents i abusos sexuals. Mitjançant aquest servei, la DGAIA posa en marxa l'activació dels protocols que corresponguin i mobilitza l'equip al qual li pertoca actuar.

Contacte:

infanciarespon.dretssocials@gencat.cat

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/maltractaments_dinfants_i_adolescents/infancia_respon/telefon_infancia_respon_116_111/

Serveis d'intervenció especialitzada (Departament d'Igualtat i Feminismes).

Els SIE són serveis d'intervenció especialitzada que ofereixen atenció a 54 Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu violència masclista i als seus fills i filles.

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambitsdactuacio/violencias-masclistes/serveisdintervencio-especialitzada-en-violenciamasclista-SIE-/>

Xarxa SAI, serveis d'atenció integral (Departament d'Igualtat i Feminismes).

La Xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGBTI de Catalunya és un servei integral, de qualitat i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambitsdactuacio/lgbti/xarxa-sai/>

Consell Català de l'Esport (Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física).

Assessorament a entitats esportives i a persones vinculades amb l'esport sobre qüestions relacionades amb la protecció d'infants i adolescents en els diversos àmbits esportius. <http://esport.gencat.cat/ca/inici/>

Fiscalia

Província de Barcelona

Fiscalia de Protecció de Menors Gran Via de les Corts Catalanes, 111 (edifici F), 08075 Barcelona
Telèfon: 935 549 109

fiscalia.menors.proteccio.bcn@xij.gencat.cat

Província de Girona*

Fiscalia de Girona Pl. Josep Maria Lidón Corbí, 1 17001 Girona

Telèfon: 972 942 526

fiscalia.guardia.menors.girona@xij.gencat.cat

Província de Tarragona*

Fiscalia de Tarragona Av. President Lluís Companys, 10 43005 Tarragona

Telèfon: 977 920 100

fiscalia.menors.tarragona@xij.gencat.cat

*Des d'aquest telèfon es deriva la trucada a la Fiscalia de Protecció de Menors.

Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència, USAV (Direcció General d'Alumnat. Departament d'Educació)

La USAV és una unitat que acull totes les verbalitzacions que estigui vivint o hagi viscut l'alumnat, tant dins com fora del centre educatiu. Així mateix, s'inicia tot el circuit i es contacta amb el centre educatiu per acompanyar-lo en l'abordatge d'aquesta violència mitjançant l'activació dels protocols corresponents.

<https://xtec.gencat.cat/ca/alumnat/violencies/usav/>

Contacte: usav.educacio@gencat.cat

Tel.: 900 923 098

Oficines d'atenció a les víctimes del delictes (Departament de Justícia, Drets i Memòria)

<https://web.gencat.cat/ca/adreces-i-telefonos/index.html?codi=17174&jq=200001>

Hospitals

<https://catsalut.gencat.cat/ca/centres-sanitaris/cercador/index.html>

9.5. Annex 5: Glossari i conceptes claus

S'entén per violència el maltractament físic, psicològic o emocional, els càstigs físics, humiliants o denigrants, el descuit o el tracte negligent, les amenaces, les injúries i les calúmnies, l'explotació, les agressions i els abusos el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi, el matrimoni infantil, la pornografia no consentida o no sol·licitada, l'extorsió sexual, la difusió pública de dades privades i la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

Agressió sexual: És un atemptat contra la llibertat sexual d'una altra persona utilitzant violència o intimidació. És un delictes inclòs al Codi penal dins del títol de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals. A l'Estat espanyol l'edat de consentiment sexual es situa als 16 anys⁶ des de la reforma del Codi Penal de l'any 2015.

Assetjament: Comportament no desitjat d'una persona que té com a propòsit o produeix l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu. La LOPIVI estableix que els protocols contemplin actuacions específiques quan l'assetjament tingui com a motivació la discapacitat, problemes greus del neurodesenvolupament, problemes de salut mental, l'edat, prejudicis racistes o per lloc d'origen, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere. D'igual manera, aquests protocols han de contemplar actuacions específiques en cas que l'assetjament es dugui a terme a través de les noves tecnologies o de dispositius mòbils i s'hagi menyscabat la intimitat, la reputació o el dret a la protecció de dades personals de les persones menors d'edat.

Assetjament entre menors d'edat o *bullying*: Conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o alumna o un grup d'alumnes a un altre de manera continuada. Els aspectes clau que caracteritzen el fenomen són: l'efecte d'atemptar contra el dret i el benestar d'un infant o un adolescent, el desequilibri de poder en favor de la persona agressora i la repetició en el temps d'aquests comportaments⁷. Més enllà de l'entorn escolar, el *bullying* pot tenir lloc en qualsevol context en què infants i adolescents estiguin junts i interaccionin, inclosos els espais de pràctica esportiva⁸.

Assetjament per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere: La Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia⁹, descriu aquest assetjament com qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva

⁶ Comitè dels Drets de l'Infant, Observació general número 13.

<https://bienestaryproteccioninfantil.es/download/104/derechos-de-la-infancia/19483/observacion-general-no-13-2011-del-comite-de-los-derechos-del-nino.pdf>

⁷ Olweus, D. (2006). Conductas de acoso y amenaza entre escolares (3a ed.). Morata.

⁸ Shannon, C. S. (2013). «Bullying in recreation and sport settings: Exploring risk factors, prevention efforts, and intervention strategies». Journal of Park & Recreation Administration, 31(1), 15-33.

⁹ <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2014/10/10/11>

dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Exemples de conductes d'assetjament per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere són les bromes ofensives, l'aïllament, la ridiculització i el menyspreu de les habilitats i les capacitats per raó d'orientació, identitat o expressió de gènere. En aquest tipus d'assetjament hi ha diferents tipus de discriminacions, però també hi pot haver un assetjament actiu, de persecució física, o d'assetjament continu a través de les xarxes.

Assetjament per raó de sexe: Qualsevol comportament dut a terme en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidador, degradant o ofensiu¹⁰.

Exemples de conductes d'assetjament per raó de sexe són les bromes ofensives, l'aïllament, la ridiculització i el menyspreu de les habilitats i les capacitats per raó de sexe.

Assetjament sexual: Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidador, degradant o ofensiu¹¹.

Exemples de conductes d'assetjament sexual són les bromes sexuals ofensives i fora de lloc en un ambient esportiu, comentaris sexuals sobre fantasies, activitats sexuals, comentaris sobre el cos de l'altra persona fent referència a atributs sexuals, l'apropament físic no desitjat i intencional, el contacte intencional, la demanda de favors sexuals, les invitacions a quedar-se sols o a sortir, l'ús de les xarxes socials amb enviament de notes i imatges de contingut sexual, entre altres.

Ciberassetjament: Assetjament que s'exerceix a través de plataformes virtuals en l'entorn del ciberespai. Inclou agressions digitals com la difamació, el control, la usurpació de perfils, la sostracció de contrasenyes o la pornografia de revenja, entre altres.

Ciberassetjament pedòfil o grooming: Ciberdelicte en què una persona, valent-se sovint d'una identitat falsa, estableix una relació afectiva amb un infant amb l'objectiu d'obtenir-ne imatges de contingut sexual o d'abusar-ne o agredir-lo sexualment.

Diligència deguda: Obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per actuar amb l'agilitat i l'eficiència

¹⁰ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2007/03/22/3/con>

¹¹ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2007/03/22/3/con>

necessàries amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes¹².

Difusió no consentida d'imatges íntimes o sexpreading: Difusió, generalment a través d'internet, de fotografies o enregistraments audiovisuals de contingut sexual o íntim d'una persona sense el seu consentiment.

Explotació laboral: Situació en què s'utilitza l'infant en edat no laboral per a treballs amb els quals s'obté qualsevol tipus de guany; aquesta situació pot anar des de feines físiques dures fins a la utilització passiva o activa per a mendicitat. Si es detecta, s'ha de posar en coneixement dels serveis socials.

Explotació sexual: Situació en què l'infant és obligat o induït a realitzar activitats de prostitució i/o pornografia. En cas de detectar-se, s'ha de posar en coneixement dels serveis socials.

Maltractament físic: Qualsevol acció no accidental que provoqui o pugui provocar als infants i adolescents danys físics o malalties.

Maltractament institucional: Maltractament provocat per qualsevol legislació, programa, servei, actuació o procediment que provingui de poders públics o privats i de les seves actuacions, quan vulneren els drets bàsics d'infants o adolescents.

Maltractament per negligència i abandonament: Es produeix quan les necessitats bàsiques de l'infant o adolescent (físiques, socials o psicològiques) no són ateses de manera temporal o permanent: l'alimentació, la higiene, l'atenció mèdica, l'educació, la roba, la vigilància, la seguretat, etc.

Maltractament psicològic o emocional: Situació crònica amb actuacions o privacions que provoquen en l'infant o adolescent sentiments negatius envers la pròpia autoestima i li limiten les iniciatives que té (menyspreu continuat, refús verbal, insult, intimidació, discriminació, etc.). Es distingeix el que es pot produir per conductes actives d'una persona adulta (rebutjar, aïllar, terroritzar, corrompre, etc.), i llavors es parla de maltractament emocional, del que es produeix per l'omissió de conductes (ignorar), i en aquest cas és abandonament emocional.

Menor d'edat: Tot ésser humà menor de divuit anys d'edat, llevat que, en virtut de la llei que li sigui aplicable, hagi assolit abans la majoria d'edat¹³.

Mesures cautelars: Constitueixen accions provisionals que s'adopten per protegir l'interès general, ordinàriament en el si d'un procediment, però també amb caràcter previ a la instrucció quan hi ha raons d'urgència. Es tracta d'evitar

¹²

<https://igualtat.gencat.cat/web/content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

¹³

<https://igualtat.gencat.cat/web/content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

que mentre s'instrueix i acaba un procediment puguin mantenir-se situacions que minvin o eliminin l'eficàcia real de la decisió o resolució que finalment hagi de ser adoptada. Es tracta d'accions preventives que tenen com a objecte separar la persona adulta dels infants o els adolescents que han estat víctimes de violència i també de la resta de menors d'edat de l'entitat.

Pornodivulgació de revenja o revenge porn: Difusió no consentida d'imatges íntimes, sovint amb voluntat de xantatge o humiliació, en què el material divulgat ha estat enregistrat prèviament amb el consentiment de la víctima per la mateixa persona que en fa difusió, generalment en el marc d'una relació sentimental o sexual.

Submissió quimicofarmacèutica: Situació en què, sense necessitat mèdica, se sotmet l'infant a qualsevol tipus de substància, la qual cosa l'incapacita perquè pugui desenvolupar la seva autonomia, la resistència o el control.

Síndrome de Münchhausen per poders: Es produeix quan els progenitors, els tutors o les persones cuidadores simulen malalties de l'infant, provoquen contínues exploracions mèdiques o ingressos hospitalaris i al·leguen símptomes ficticis de manera activa.

Tràfic d'éssers humans: Acció de captar, transportar o acollir persones, sovint aprofitant-se d'una situació de vulnerabilitat, per mitjà de l'amenaça, l'engany, l'ús de la força o el pagament a algú amb autoritat sobre les víctimes, amb la finalitat d'exploitar-les.

En cas de detectar-se, cal seguir el Protocol de protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans a Catalunya.

Victimització secundària: La victimització secundària fa referència a la mala atenció o atenció inadequada que rep la víctima per part del sistema penal i institucions de la salut i la policia, entre altres, per les repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament, fet que la perjudica psicològicament i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

Violència¹⁴: Tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu desenvolupament físic, psíquic o social ordenat, amb independència de la forma i el mitjà de comissió, inclosa la que es duu a terme per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital. En tot cas, s'entén per violència el maltractament físic, psicològic o emocional, els càstigs físics, humiliants o denigrants, el descuit o el tracte negligent, les amenaces, les injúries i les calúmnies, l'explotació, les agressions i els abusos sexuals, la corrupció, l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament, la violència de gènere, la mutilació genital, el tràfic d'éssers

¹⁴ Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència.
<https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

humans amb qualsevol fi, el matrimoni infantil, la pornografia no consentida o no sol·licitada, l'extorsió sexual, la difusió pública de dades privades, i també la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

Violència masclista: Violació dels drets humans per mitjà de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat¹⁵.

En aquest àmbit s'inclouen formes específiques que afecten especialment a nenes i adolescents com ara:

- **Matrimoni forçat:** unió de dues persones en la qual almenys una d'elles (generalment la dona) no ha atorgat el seu ple i lliure consentiment (a l'Estat espanyol legalment es pot consentir a partir dels 16 anys, si s'està emancipat, i entre els 14 i 16 anys en cas que hagin obtingut una dispensa judicial), sinó que ha estat pressionada físicament, sexualment, emocionalment i/o psicològicament per la seva família i el seu entorn de referència. Si el matrimoni forçat es produeix quan un o tots dos contraents són menors de 18 anys, també s'anomena **matrimoni prematur**.
- **Mutilació genital femenina:** nom genèric donat a les pràctiques que impliquen l'extirpació total o parcial dels genitals externs femenins o altres agressions als òrgans genitals de les dones per raons culturals, religioses o d'altres tipus amb finalitat no terapèutica.

Violència sexual¹⁶: Es consideren violències sexuals els actes de naturalesa sexual no consentits o que condicionen el lliure desenvolupament de la vida sexual en qualsevol àmbit públic o privat, la qual cosa inclou l'agressió sexual, l'assetjament sexual i l'explotació de la prostitució aliena, així com tots els altres delictes previstos al Títol VIII del Llibre II de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, orientats específicament a protegir persones menors d'edat. Cal tenir present que el consentiment dels infants i els adolescents menors de 16 anys no és vàlid legalment i, per tant, el consentiment no és l'element definidor de l'agressió sexual a persones menors d'edat.

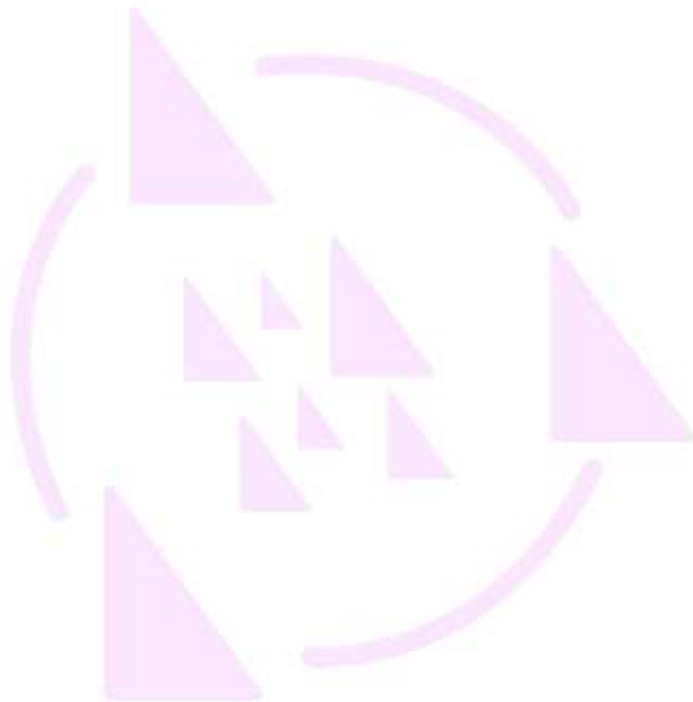
També es consideren violències sexuals les comeses en l'àmbit digital, la qual cosa comprèn la difusió d'actes de violència sexual a través de mitjans tecnològics, la pornografia no consentida i l'extorsió sexual.

També es consideren violències sexuals les conductes amb impacte en la vida sexual com són la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat, l'assetjament

¹⁵ <https://portal.dogc.gencat.cat/utis/EADOP/PDF/8303/1828756.pdf>

¹⁶ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2022/09/06/10/con>

amb connotació sexual i el tràfic amb finalitats d'explotació sexual. La violència sexual i els abusos sexuals¹⁷ es defineixen com a qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

¹⁷ <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=491383>